

A KÉT JÉZUS-GYERMEK

és lényük kialakulása az evangéliumok és a szellemi kutatás fényében

I. „...az evangéliumok olyan szöveggel származtak át az emberiségre, amely szükségszerűen sok félreértésre adott okot, és ... a mi feladatunk most, hogy a szellemtudomány segítségével visszataláljunk a kereszténység igazi értelméhez, amellyel szemben az első keresztény idők olyan sok hibát követtek el” – mondotta Rudolf Steiner *Jézusról Krisztushoz* című, Karlsruheban tartott előadásorozatán 1911-ben. E gondolatok jegyében ő hívta fel a figyelmet először azokra a rendkívüli isteni-szellemi folyamatokra, melyek Jézus testi, lelki, szellemi világrajütésében közreműködtek. E rejtett folyamatok lezajlása által állhatott elő az a nem mindennapi, az emberiség történetében egyszeri és megismételhetetlen eset, hogy egy földi ember, Jézus, magába fogadhatta a Jordán-kereszteléstől az egész kozmosz teremtményét, amelyet *Isten igéjének* görögül Logosznak neveztek s ezáltal *Krisztussá, Messiássá* vált, aki az emberiséget elindította fölemelkedésének útján. Mivel ma még a szellemi kutatás eredményeit, melyeket Steiner szellemi látó képességei révén hozott napvilágra, nem mindenki tudja kellőképp befogadni – hozzátehetjük: sajnos sokszor inkább a kialakult előtételek, mint a képességek hiánya miatt – szükséges kiemelni azt is, hogyan említik az evangéliumok, a történetileg többé-kevésbé elfogadott kútfők Jézus születésének és gyermekiségének ezeket az isteni-szellemi titkait.

Máté és Lukács evangéliuma egész világosan megkülönböztethetően két eltérő névsort közöl Jézus származásáról. Máté ugyanis az ő nemzedékrendjében Ábrahámotól lefelé, Dávidnak *Salamon* nevű fián, a későbbi híres szentélyépítő királyon át vezet Jézusig a leszármazást (Mt. 1,6.), míg Lukács evangéliuma Jézustól fölfelé, Dávidnak *Nátán* nevű fián, végül a paradicsomi Ádámon át Istenig vezet a családfát (Lk. 3,31.).

Ismeretes, hogy a négy evangélium, bár a lényegben megegyezik, mégsem egyforma leírásokat tartalmaz, mindegyik evangélista valamelyest eltérően tudósít Jézus életútjáról, cselekedeteiről, tanításairól, s ezek az eltérések még az úgynevezett *szinoptikus* evangéliumok, azaz a történetet *együttlávva*, hasonlóan elbeszélők között is fennállnak. Így pl. Máté genealógiával kezd, Márk Keresztelő János fellépésével, Lukács – egy jellegzetes kifejezéssel János apostol hagyományát jelölve meg forrásaként – a Keresztelő születésének történetével indít, János apostol, a *szereitai tanítvány* pedig közvetlenül a lényegét ragadja meg és ennek megfelelően a *kezdetekben lévő* Logosztól kell beszélnie az evangéliuma elején. E különbségek oka elsősorban nem az apostol írók individuális különbségeiben rejlik – ilyesmi egykor nem játszhatott szerepet az isteni dolgok leírásában, csak az objektív szellemi tények, annak ellenére, hogy a személyes *színezet* nem tagadható meg az evangéliumok íróitól –, hanem abban, hogy a világtörténetileg oly jelentős Krisztus-esemény ezt a négy féle megvilágítást igényelte a Biblia értelmezésének ó- és középkori hagyománya szerint – melynek négy szintje volt: a történeti (*az életfa gyümölcsének héja*), a morális (*hús*), az allegorikus (*magház*) és az ezotérikus (*mag*) –, s ezért is kanonizálták épp ezt a négyet később. Jézus leszármazásában azonban – amennyiben Őt egyetlen személynek fogjuk fel – elvileg nem szabadna olyan különbségnek lennie, mint Máténál és Lukácsnál található. De ha csak ez az eltérés volna a két evangélium között, mai ésszel akár meg is nyugodhatnánk, hogy bizonyára mégis

hiba csúszott a feljegyzésekbe. Ám az eltérések szinte következetesen ismétlődnek, ami arra utal, hogy Jézus genealógiája nem tévedésből lett kétfős, de azon okok miatt sem, melyeket a felekezeti biblíamagyarázatok általában felhoznak (Zorobábel és Szalátiel neve lehet vélelven azonosság Máténál és Lukácsnál).

Vegyük tehát sora, milyen eltérések mutatkoznak a két említett evangéliumban Jézus születésének és gyermekiségének leírásánál. Ezt követően hozzáfűzöm Steiner, korunk tudós apostolának eredeti magyarázatait a jelenségről, s néhány, ezekből fakadó észrevételemet, hangsúlyozva, hogy itt korántsem arról van szó, hogy Jézus *Krisztus* egyedülálló nagyságát vagy az evangéliumok hitelességét valamiképpen kétségbevonjuk. Épp ellenkezőleg: a kötelező pátoz helyett arra szeretnénk ösztönözni, hogy Jézus életének elmélyült megértéséhez jussunk, olyan megismeréshez, ami *tükör által homályos* hitünket és értelmünket egy *színről színre* való látás felé vezetheti. A megismeréshez vezető út természetesen sohasem olyan egyszerű, mint sokan szeretnék, mert az élő megismerést – amely sosem csupán információ – nem készen kapja az ember, hanem szükséges magát beledolgoznia a feladatba, miként pl. a matematika elsajátítása sem egyszerű, vagy ahogy egy róza sem növekszik pusztán Isten kegyelméből, hanem az embernek kell gyomlálnia, metsznie s így tovább. Erre vonatkozik Szent Ágoston mondata is: *Aki nélküled teremtett téged, nem üdvözül nélküled*. És bizony az, hogy az üdvösség nagyon is bensőséges, lelki-szellemi dolog, erre az evangélium is rávilágít, amikor Jézus egyenesen gonosztevőknek nevezi azokat, akik sok jót cselekedtek ugyan, de a szükségeset, Jézus beszédét, a *Logoszt* nem cselekedték, azaz nem ismerték meg (Mt. 7,21-24).

A két Jézus-gyermek ábrázolása a velencei Pala d'Oro oltártábla 130. számú zománcképén. A keleti egyházi művészetben a Születésnek ez az ábrázolása általános, és a két Gyermek mellett egyszerre szokták ábrázolni a Mágusokat és a Pásztorokat is; itt valószínűleg helyhiány miatt csak két pásztor (Simeon?) szerepel. Az előtérben lévő Gyermek fűrésztésének jelenete – amit nem írnak le az evangéliumok, és ábrázolását látszólag nem indokolja semmi – az antik és keresztény misztériumok nyelvén egyszerre fejezi ki, hogy Ő az, aki újjászületik *vízről és szellemről*, aki elnyeri a Logosz beavatását, *Ő a nátáni* Jézus, aki majd a keresztelőnél Krisztussá, Logosz-hordozóvá válik. A másik, a *salamoni* Jézus-gyermek a képen bopólyálva, szinte halotként fekszik.

II. MÁTÉ EVANGÉLIUMA

Jézus a Dávid házának *salamoni* ágából származik;

Ábrahámától jön le a leszármazás;

Józsefnek – akit nyomatékosan *Dávid fiának* nevez – angyal adja hírül Jézus, Izrael szabadítója születését, akit Immanuelnek is nevez (velünk az Isten);

Jézus Betlehemben születik, ahol szülei is élnek;

A Gyermeket három napkeleti mágus látogatja meg fényes csillagtól vezérelve; Heródes elől szülei Egyiptomba menekültek a kis Jézust;

Egyiptomból visszatérve előbb Betlehembe, régi lakhelyükre akarnak menni, de egy álom intésére inkább Názáretben telepednek le; ekkor írja ez az evangélium, hogy József *magához vette a gyermeket és annak anyját* és így, együtt utaztak, azonban mikor Názáretben élnek akkor már csak József *lakozók* a kis Jézussal; úgy tűnik, emögött rejlik valami és nem véletlen, hogy az evangélista itt már nem említi az anyát (Mt. 2,20-23.);

III. Nézzük most meg a két evangéliumnak a steineri kutatások fényében megfogalmazott magyarázatát!

Azért kezdi Máté Ábrahámnál a leszármazást, mert a *salamoni* Jézusban testileg legerősebben az a princípium hatott, ami a vérségi köteléken keresztül, tehát a nemzedékek során át áramlott belé; az angyal mégis Józsefet szólítja meg, ami azt jelzi, hogy itt Jézus individualitásáról is akar mondani valamit, ugyanis egykor az individuális jegyeket elsősorban az apa, a népieket, az általánost pedig az anya örökölte (Lukácsnál ér-

LUKÁCS EVANGÉLIUMA

Jézus a Dávid házának *nátáni* ágából származik;

Ádámon át Istenig viszi föl a leszármazást;

Máriának megjelenik Gábiel angyal, aki Jézusnak, a Magasságos Fiának születését adja hírül (Lk. 1,26-38.);

Jézus szülei Názáretből mennek Betlehembe a népszámlálásra, ekkor születik Jézus;

A Gyermeket pásztorok látogatják meg, akiket angyali látomás vezet (nem írja le sem a mágusokat, sem a gyerekgyilkosságot, sem a menekülést)

Mikor a nyolcnapos Jézust a mózsi törvény szerint körülmélik, egy Simeon nevű *igaz és isten-félő* ember, akitől elrendeltetett, hogy nem hal meg, amíg nem láthatja Krisztust, karjaiba vette őt és boldogan hálát adott Istennek (Lk. 2,25-35.);

A 12 éves Jézus eltűnik a pészach ünnepen; szülei *harmadnap* találják meg, a Templomban beszélget az írástudókkal; mind álmélikodnak szavain és nem értik őt; mintha megváltozott volna; ezek után írja az evangélium, hogy Jézus – ez a Jézus – *gyarapodik bölcsességben, testi állapotában és az Isten és az emberek előtti kedvességben* (Lk. 2,41-52.), jelezve: fejlődése ekkor terelődött biztos mederbe.

Lukács fordítva halad. Fontosnak tartja, hogy Ádámgig, illetve Istenig vigye a leszármazást; Steiner szerint azért, mert ez a Jézus különleges módon az *édenkert* Ádám, a bűnbeesés előtti ember ún. *éterikus én-jével*, én-kezdeményével született; ezért mondják az evangéliumok, hogy *bűn nélküli való volt*, s ezért volt békés gyermekkor, míg a *salamoni* Jézus-gyermekeket fenyegette Heródes vérengzése; csak a *nátáni* Jézus számára öröközte meg ez az édenikus, bűn-

dekes módon az anyát látogatta meg az angyal); másrészt megjelenik egy kettősség: a Dávidtól való származás biztosítója, az apa valóban József, de ez a tény legendaszerűen alá van rendelve a másiknak, a szeplőtelen fogantatásnak, ami nem a testi, hanem a lelki-szellemi fogantatásra, vagyis egy magasrendű individualitás testet öltésére vonatkozik; ez az individualitás a szellemi kutatás szerint a teremtő Ige régi kiválasztottja, *Zarathustra* volt.

Ennek a Zarathustra-énnek a megjelenését nagyon tipikusan jelzi a három napkeleti mágus (*Magi ab oriente*) látogatása: *máguson* ugyanis régen mindig a Zarathustravallás perzsa ill. Jézus születése idején pártus papjait értették, s ebben az ősi, több ezer éves vallásban már rég meg volt jövendölve egy Szűztől (istennőtől) születő Világmegváltó, akit *Szaósjani*-nak neveztek az irániak, és tudhaták, hogy a zsidósághól születik e megváltó testi edénye; ezért írja Máté, hogy a mágusok a zsidók királyát keresték.

Úgy esett azonban, hogy ez a *salamoni* Jézus-gyermek – aki a *nátánival* kb. egyidős volt – 12 éves kora körül meghalt, és már előzőleg, valószínűleg az Egyiptomból való visszatérés közben elhunyt e gyermek anyja is; erre akar utalni az Írás, hogy Názáretben már csak egyes számban *lakozók* József és a kis názáreti Jézus. József tehát miután megözvegyült, elveszítette gyermekét is, ezt követően József újranősült, feleségül vette a korábban ugyancsak megözvegyült *nátáni* Jézus anyját. Mindez még a 12 éves *nátáni* Jézus jeruzsálemi *elvezése* előtt történt.

A *salamoni* Jézus-gyermeknek talán azért kellett meghalnia, mert fizikai teste – a Zarathustra-én ellenére – túlságosan kötődött az ábrahámi, vérségi erőkhöz.

telen étertest, ezért jóságos és jámbor volt, érintése már ekkor gyógyítóan hatott; de mai értelemben véve nem volt *életvaló*, aki „felhalálta” magát a világban.

Ehhez az én-szubsztanciához kapcsolódott Jézus megfelelő fejlődésének elősegítésére egy szintén megőrződött *asztrálttest*, mégpedig *Buddháé*; ezt fejezi ki Simeon története, akiben felfedezhetjük a Sziddhartha Gautama herceg, a későbbi Buddha születésekor megjelenő Asitát, aki fájdalmanak adott hangot, hogy öregsége miatt nem láthatja a Buddhává lett Gautamát; Simeon az újrászületett Asita, aki a gyermekben felismerte Buddha asztrális erőt, ezért mondja: *Mostan bocsásd el Uram a te szolgálodat, mert látták szemem a te üdvösségedet*. Simeon-Asita a kisdobban meglátta Buddha szenvedélyektől megtisztított asztrálttestét.

Lukács leírja Jézus húsvéti eltűnését; *harmadnap* találunk rá a szülei; a Templomban írástudókkal beszélget; valamennyien álmélikodnak bölcsességén, szüleinek szokatlan a fiú viselkedése, beszélde. Steiner szerint ekkor történt, hogy az elhunyt *salamoni* Jézus-gyermekből a Zarathustra-én a *nátáni* Jézusba költözött, mert ennek nem volt földi énye, csak édeni; egy léleknek a már élő emberben való megjelenését a Kabbala *ibbur*-nak, *a lélek fogantatásának* nevezi; a zarathusrai ének e gyors újratestülődésével vált teljessé az a lelki-testi organizmus, amely a *nátáni* Jézus 30 éves korában magába fogadhatta a Logosz; ekkor a Zarathustra-én elhagyta Jézust, akiben ettől fogva három évig a Logosz, a világtérítő szellem beszélt, hatott, mely Jézus ún. csodáiban átalakítóan tudott behatni az anyagi világba. Sokatmondó, hogy a 12 éves Jézus épp húsvét ünnepe *vész el*, az Egyiptomból (a *szolgaság házából*) való kivonulás emlékűnnepén, amelyen később Jézus a haláláról és visszatéréséről beszél a tanítványoknak (Jn.16,7. 16) Fontos, hogy Jézust is harmadnapra találják meg; ez az időtartam régen a beavatásban meghaló és feltámadó lélek átalakulásának időtartama volt (ld. a mondást: Jézus harmadnapra építi föl a test templomát, harmadnapra támadt föl; l. még Ozeás, 6,1-6).

IV.

Steiner tehát, ahogy felhívja a figyelmet arra is, hogy Jézus csak a Jordán-kereszteltől, a Szent Szellem reá szállásával válik Krisztussá, a Logosz hordozójává, ezért is csak ettől fogva válik nyilvánossá az élete, világosan rámutat a saját kutatásai alapján: a két evangélium által adott leszármazási vonalakban mutatkozó különbség valóban azt jelenti, hogy időszámításunk kezdetén, nagyjából egy időben, nem egy, hanem két Jézus-gyermek született. Közülük a valamivel idősebbik – a *salamoni* Jézus – tizenéves korában meghalt, s én-je a másik, a *nátáni* Jézus-gyermekben inkarnálódott újra. Ezért írja le azt az esetet a Lukács evangélium, hogy amikor a 12 éves *nátáni* Jézus-gyermeket a szülei elvesztették Jeruzsálemben a húsvét ünnepén, csak harmadnapra találták meg, és a fiú viselkedése és beszéde egyaránt szokatlan volt számukra: ekkor kezdett szólni belőle a *salamoni* Jézus-gyermek Zarathustra-énje, amely korábbi inkarnációiban az Atya, a Kozmikus Ige (Vohu Manah) kiválasztottja, papja volt az iráni világban.

Az a Jézus tehát, akinek rendkívüli életéről 30 éves korától kezdve a Golgota dombján elszenvedett haláláig beszámolnak az evangélisták, a *nátáni* Jézus. Az ő világtörténelmi misszióját az tette lehetővé, hogy – Steiner szellemi látása szerint – lényében hordozta az isteni-szellemi világ által számára megőrzött édeni éterestet, Buddha neki áldozott megvilágosodott asztráltetését, és a 12 éves korában beléköltözött, majd a Jordán-keresztelőnél belőle eltávozó s az isteni Logosznak helyet adó Zarathustra-ént. Az ilyen összetételű emberi organizmusra azért volt szüksége a *nátáni* Jézusnak, mert korábban – s ez után – soha nem élt földi inkarnációban, s lényének tagjait – hogy az isteni Logoszt befogadhassa és három évig hordozhassa – ezen a módon kellett egymáshoz kapcsolnia az isteni-szellemi világvezetésnek. A Logosz ereje, ha egyáltalán alá szállt volna egy közönséges emberi testbe, rombolóan hatott volna erre, míg az édeni éterest, Buddha asztráltete és Zarathustra én-je már korábban elértek azt a fokot, hogy keresztülölgözták magukat a földi-személyes tapasztalatokon az isteni világhoz, s ezáltal tudta Jézus is megnyilatkoztatni az isteni erőket a maga földi, emberi testében.

Észrevételeim szerint ezenfelül nyomon is követhető, hogy Jézus tetteiben, szavaiban, példabeszédeiben milyen lenyomatokat hagyott Jézusnak ez a sajátos éteri-asztrális konfigurációja, melybe belejátszottak azok a hatások is, melyeket a Jordán-keresztelőig a Zarathustra-én vitt bele.

Mint láttuk, az édeni, *adámi éterestre* utal a Lukács evangélium, amikor a *nátáni* Jézus leszármazását Ádámig és Istenig viszi; ezért hangzik el az isteni szózat a *nátáni* Jézus keresztelőjekor, bemelegítésekor: *Éz amaz én szerelmes fiám, akiben én gyönyörködöm* (Mk. 3, 17., Mk. 1, 11., Lk. 3, 22.). Itt, ebben a magaslatos pillanatban kapcsolódik a bűnbeesés előtti én-esíráshoz az isteni Logosz, Isten Szava, hogy Jézus földi teste és vére által, melyekben az említett spirituális alkotóelemek hatottak, újjáteremtse az emberiséget, az embereknek a szellemi világban eltöltött, halál és újjá születés közötti élete során és abban, amit ebből az egyetemes életből a földi keretek között hitben, tudásban, szeretetben, alkotókészségben képesek megnyilatkoztatni. Ez az édenikus éteresti volt az, amelyen keresztül a Krisztus-Logosz az anyagok átalakításában, és általában Jézusnak a fizikai világban történő, de e világnak alá nem vetett működésénél tudott tevékenykedni (kánai mennyegző, vízenjárás, gyógyítások, kenyér- és halszaporítás, illetve a feltámadás). Jézus édenikus éterestében áramlott az örök élet princípiuma, emberi testben akkor először, s az isteni Logosznak az édeni éteresttel való emberesti kapcsolódása miatt mondhatta Jézus: *Én vagyok az élet kenyere, a feltámadás és az élet*.

A *buddhai asztráltetés* lenyomata a részvétre, egyetemes szeretetre hajló jézusi magatartásban mutatkozik meg. Jézus sír, amikor Lázár haláláról értesül, vagy amikor megtehetné, hogy

elítéljen egy magatartást, azt nem teszi meg (házasságtörő asszony). A Buddha asztráltetésével rendelkező *nátáni* Jézus-gyermek születésénél az angyal az ismert módon üdvözli a pástoroikat: *Dicsőség a magasságban Istennek és békesség a földön a jóakarátú embereknek*; ezek a szavak utalnak Isten dicsőségének (fényének) és a lelki békességnek és jóakaratra arra a sajátosságára, mellyel Buddha asztráltete rendelkezett a *nátáni* Jézus-gyermekben. A *magasságos*, ill. *magasságban* szavak említése is – ebben az angyali szózatban és akkor, amikor Gábrriel arkangyal meglátogatja Máriaat –, bár konkrétan az Atyára, ill. a fölsőbb szellemi világra vonatkoznak, utalhatnak Buddhára, akinek állandó jelzői az indiai hagyományban a *bhagavat*: magas, ill. a *tathagata*, az, aki eljutott oda, ti. a magasabb világokba.

A *Zarathustra-én* korábbi működésének emlékeit hordozza Jézus egy-egy harciasabb megnyilatkozása, például amikor kiűzi a kufárokat a Templomból, vagy amikor arról beszél, hogy kardot és tüzet hozott a világra, meghasonlást a jók és gonoszok között, nem békességet. Zarathustra volt ugyanis az a nagy beavatott, aki először hordozta lényében a jó és rossz, Ahura Mazda, a Fény, és Ahrimán, a Sötétség szembenállásának érzését, tudatát, az égi és a földi világ polaritásának s egyúttal a földi világ sötétségétől és tévelygéstől való megváltásának, égbe emelésének akaratát. A napkeleti mágusoktól három ajándékot kap a *salamoni* Jézus-gyermek: aranyat, tömjént és mirhát, melyek azokat a belső minőségeket jelentik, amelyeket Zarathustra ért el korábbi földi megtestesülései során: az arany az önmegismerést, a tömjén a belső odaadás képességét, a mirha pedig az isteninek a lélekben lakozását.

Jézus tehát a bölcsesség szavaiban és tetteiben sok tekintetben újraéli, újra kimondja és megcselekszi – a Logosz jelenléte miatt magasabb fokon – azt, ami asztráltetésbe Buddhától, édeni éterestébe a határok közé nem vetett, élő *szepőtelen* folyamatokból, ill. ami a Zarathustra-énből a keresztelő előtt a maga szellemi emléknymaiból belésugárzott, s amelyeken keresztül a Logosz a földi viszonyok közé tudott illeszkedni. Az egyetlen és legnagyobb cselekedet, amelyet tisztán a Logosz erejéből vállalt Jézus: a keresztihalál volt, amelyet sem Buddhának, sem Zarathustrának nem kellett még magára vennie. Jézus keresztihalála révén, földre csorgó vére által született meg, áradt szét először a Föld organizmusában a Krisztus-Logosz, a Megváltás kovásza, amely az első Pünkösöd óta kezdett el hami az emberiség lelki-szellemi életében. Ma annak küszöbén állunk, hogy az a „kis” Pünkösöd, amelyen a régi apostolok a Szent Szellem erejéből részesültek, szélesebb értelemben is beköszöntsön, nem a régi módon, a nyelven szólással, hanem a világgondolatokban való olvasás, a szellemi látás képességének elterjedésével.

Felmerül még a kérdés, hogy mind a két Jézus-gyermek anyja szűzen fogant-e, vagy az evangéliumok emberi írói, hogy kiegyenlítsék, leegyszerűsítsék és tulajdonképpen elleplezzék a két Jézus-gyermek körüli titkokat, azonosképpen állítják be a fogantatást? Ez nyilvánvalóan nem könnyű kérdés, hiszen az elfogulatlan megismerést megnehezíti az egyház tekintélyelvűségének súlya, mely sok lélekre nehezedik, ami miatt nem tudnak fölemelkedni Krisztus istenségének valódi megértéséig és befogadásáig, a külső testtől a szellemig (pedig Szent Pál felhív erre, amikor azt mondja: *ha ismertük is Krisztust test szerint, de már többé nem ismerjük*, 2.Kor. 5.16-17., ami más szavakkal azt jelenti, hogy nem csak a látható dolgokra, hanem a láthatatlanokra is figyelniünk kell), illetve akár mondhatnánk az evangélium szavával, hogy Istennél minden lehetséges, talán még a szűzen fogantatás is, s ezzel egyhamar el is intéznék a problémát. A dolog azonban az élesebb megfigyelés számára kissé bonyolultabb, és valószínű, hogy olyan paradoxonról van szó, amelyet Máté és Lukács, a születés és gyermekség leírói csak jeleztek, és a kiegyenlítés miatt bizonyos fokig eltorzították a tényeket, hogy ne kelljen nyíltan beszélni, és ezzel mély, ezoté-

rikus titkokat elárulni a két Jézus-gyermekről, mástészt pedig ezzel az érvvel szerepük volna bizonyítani a korabeli híredek és az utókor számára Jézus szeplőtelenességét. Azonban mindkét evangélium nemzeti táblája hangsúlyozza, hogy Jézus Józseftől származik. A ketősséget, az ellenmondást csak úgy oldhatjuk fel, ha megértjük, hogy a külső, fizikai, genetikus lezármazás mellett egy szellemi fogantatásról is szólni akartak az evangélisták, s ezt ezen a sajátos módon kellett közölniük: a híredek számára a szeplő fogantatás materialisztikus magyarázatát szolgáltatva, az érettebbek számára pedig – csupán jelezve – a fizikai és szellemi fogantatás kettősségét, amely a teljes valóságnak megfelelőbb szemlélet. Ma már elérkezett az idő, hogy e szemlélet nyilvánossá váljék, s aki akar, részeseddék áldásából. Jézusnak fizikai testet kellett magára öltenie, és ez földi körülmények között másképp nem lehetséges, mint egy férfi és egy nő egyesülése révén. ami semmit nem von le Jézus jelentőségéből, a Jordán-keresztelnél fölveti Krisztus-princípium vagy Logosz istenségéből, csak közelebb hozza Jézus emberi lényét hozzánk, emberekhez, illetve a jelzett szellemi vonatkozások tudomásul vétele által közelebb kerülünk az isteni-szellemi folyamatok valódi megértéséhez. Ezek a gondolatok, új megközelítések Mária szerepének jelentőségét sem csökkentik, csupán helyes megvilágításba helyezik őt, mint földi anyát, s ugyanúgy közelebb hozhatják a valódi Máriának, a görög-orthodox kereszténységben még ismert *Szűz Szófiának* a megértési lehetőségét. Mert a valódi Mária: a Szűz Szófia, a Szűz Bölcsesség, a mindig női jellegűnek tekintett megtisztult lelkiség, amely az önmaga feletti szellemet, melyet férfi jellegűnek tekintettek, magába foglalja; a lelki szüzességnek ezzel az érényével rendelkezett a názáreti Mária is. Mint a megváltozott Világlelket, karjában a Gyermekkel, a Kigyó fején és a holdon vagy holdsaríon állva, a római kereszténység is ábrázolja Szűz Szófiát, mégis csupán a földi Mária valamiféle deifikációjának homályos doktrínáját vallja – mely teóriának szembe kell néznie azzal, hogy ha a földi Máriát szeplőtelennek akarja tekinteni, az összes elődjét is szeplőtelennek kell nyilvánítani. A Szűz Szófia egyben Jézus menyasszonya is, akit viszont a Mennybevitel ábrázolásain láthatunk, s akiknek alakja a Völegényről, Mennyasszonyról, menyegzőről szóló példabeszédekben jelenik meg az evangéliumokban és az Apokalipszisben; de a magyar nyelv is nagyon szépen kifejezi, hogy a nászban a nő égi, *meny-asszonnyá* magaszosul. Jézus nem a saját földi anyját vitte a mennybe, hiszen a vérségi kötelékeken túl az egyetemes szeretethez akart elvezetni, amit egy evangéliumi jelenet is tanúsít, mikor a sokaság előtt beszél, és mondják neki, hogy ott van az ő anyja és testvérei. Jézus azt válaszolja: *Ki az én anyám és kik az én testvéreim? Azok, akik megcselekedték az Atya akaratát.* A golgotai kereszt alatt sem örökbefogadási jelenet zajlik, hanem Jézus legbensőbb tanítványára, a János evangélium írójára bízta a Szűz Szófia, a Szentlélek titkát. Az apostol – aki mögött valójában a feltámasztott Lázár rejlik – ezáltal írhatta meg ezotérikus evangéliumát, a lényegét, hogy gondolatai által az utókor is megtisztuljon és külső úton keresztül is befogadhassa Krisztus szellemét. Nem véletlen, hogy a János evangélium sosem nevezi meg Máriát, mindig csak *Jézus anyjáról* beszél.

Máté evangélista, a fogantatást illetően ott is „elszólja” magát, amikor arról beszél, hogy Mária még csak el volt jegyezve Józseffel, az angyal pedig már József feleségének nevezi, asszonnyának, ami a házasság *elhálására* utal. Az igazság az, hogy mindkét Jézus-gyermek egy József nevű apától és egy Mária nevű anyától született. És bár a Zaratustra-én inkarnációja által a *salamoni* Jézus-gyermek fogantatása is egy magasrendű, szeplőtelen szellemiség alászállását jelentette a földi szférára, mégis a teljesen szeplőtelen fogantatás – a természetes szellemi aktszal egybekötve – a nááni Jézusé volt, aki a bűnbeesés előtti, édeni éteresttel született, s aki a nagy missziót beteljesítette. A

két Máriára és Józsefre tartalmaznak a legkevésbé utalást az evangéliumok, de ahogy a két Jézus-gyermek egykori léte biztosra vehető, mindkettőnek megvoltak a szülei is, akiknek neve gyakori volt abban az időben Palesztinában, ahogy a Jészua vagy Jósue név is, mely szabadítót jelent, és adományozása a zsidó nép korabeli Messiás-várást tükrözte. S mivel egyazon településen éltek és rokonai voltak egymásnak, megtörténhetett, hogy a két özvegy, a magányos, gyermektelenné vált József és a gyermeket egyedül nevelő Mária újraházasodott, amit a talmudi törvény is lehetővé tett (sógorházaság, levirátus).

Mindannak háttérben, ami a fentiekben megtárgyalásra került, utalásszerűen olyan idcák állnak, amelyek helyes megértése ugyancsak fontos a mai idők szellemi-egzisztenciális válságában. Ezek az ember teljes lényének, fizikai, éteri, asztrális organizmusának és én-jének felépítése, összefüggésük egymással, a halál utáni élet és az újraszületés (reinkarnáció) folyamatával – melyet mai, és nem a buddhista, a földi tevékenységtől még elfordító tanítások szemszögéből kell látnunk –, és az egyéni és kollektív sors-kiegyenlítés jelensége. Ezeket a világtitkokat – az ember szellemi lénytagjait, a reinkarnációval szorosan összefüggő sors-szerűséget, a háromnapos beavatást – valamennyi régi vallás ismerte, így az Ó- és Újszövetség is (ld. a szellemi-lelki elemek tagozását a Genézis könyvében: héberül *niuch, neshamach* és *nefesh*; erre ímél Pál apostol *szóma pszichikón*-ja és *szóma pneumatikón*-ja, azaz a lelki test és a szellemi test, melyek közül az utóbbinak van része a feltámadásban, ld. 1.Kor.15,44; azután a sorsszerű hatás-visszahatás törvényéről (karma) és a reinkarnációról: 2.Móz.20,5, Jer.31,29-30, Jób.33,28-29, az Újszövetségben: Mt.7,1-5, Mk.4,24, 1.k.6,31, Mt.5,25-26., valamint Illés próféta újrajövetelével kapcsolatban: 1.Kir.17, 2.Kir.1,2, Malak.4,5, Mt.11,14, 17,10-13. Ugyanakkor Krisztussal elérkezett a sors-feloldó cselekedeti lehetősége, túl a *szemet szemé*ri még mindig létező öszövetségi gyakorlatán: *Irgalmasságot akarok, nem áldozatot*, Mt.9,13.).

Valamennyi lényeges ideát tagadják, nemlétezőnek vélik mind a hivatalos tudomány, mind a hivatalos vallás képviselői, s ezzel átengedik a terpet a szélsőséges képzelődéseknek. Civilizációnk egyik oldalán szemmel láthatóan létrejön egy hideg, racionális érdek-világ érdek-emberekkel, akik birtokolják a jelentős pozíciókat és pénzeket, a másik oldalon pedig a sokszor kortévesztő – és a józanoktól általában sikeresen hatás-talanítón – lelkes amatőrök színes tömege. Mindkettő lényegében beteges véglet, s a Közép, a földi és égi igazság kölcsönös elismerése, egymást áthatásának intuitív tudása hiányzik, vagy csak elenyésző mértékben van jelen. A fenti szellemi ideák mélyebb ismertetése azonban szétfeszítette volna e kis összefoglalás kereteit. Ezért kénytelenek vagyunk e gondolatok inspirátorához, a jövő egyik kivételesen magasrendű előkészítőjéhez, Rudolf Steinerhez irányítani az érdeklődőt.* Steinerhez, aki az antropozófia, a szó valódi értelmében vett szellemtudomány megteremtésével jelentősen hozzájárult, hogy az európai gondolkodás történetében a középkor óta külön utakon járó *fej és szív* útjai a mai kor eredendő követelményeinek megfelelően végre találkozzanak. Nem másképp járt el, csak a krisztusi igékhez híven: *kitárom, amik e világ alapítása óta rejtve vannak* (Mt. 13,35.). A két Jézus-gyermekkel kapcsolatos szellemi kutatásait is végső soron igazolják az evangéliumok, nemkülönben a 10-12. századi bizánci művészet georgiai, szír vagy itáliai emlékei, ikonok, miniatúrák, mozaikok, melyek a két Gyermeket egy képen ábrázolják.

* Rudolf Steiner: *Teozófia – A világ és az ember szellemi megismerésének alapjai*; *Hogyan jutunk a magasabb világok megismeréséhez?* és: *A szellemtudomány körvonala* (A Magyar Antropozófiai Társaság kiadása).

pretextencia: Jerem. 1,5
 pretext.: Ján. 11,25-26